

Sygn. akt I Co 307/19

POSTANOWIENIE

T., dnia 1 kwietnia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Tczewie I Wydział Cywilny

Przewodniczący Sędzia Sądu Rejonowego Andrzej Lubowiecki

po rozpoznaniu w dniu 1 kwietnia 2019 r. w Tczewie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi dłużników K. K. i I. K. na czynności Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Tczewie J. S. w sprawie egzekucyjnej sygn. akt Km 466/14, wszczętej z wniosku wierzyciela Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. oraz wniosku dłużników o obniżenie opłaty egzekucyjnej

postanawia

1. oddalić skargę;
2. oddalić wiosek.

SSR Andrzej Lubowiecki

UZASADNIENIE

W dniu 22 lutego 2019 r. dłużnicy K. K. i I. K. złożyli skargę na czynności Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Tczewie J. S. w sprawie egzekucyjnej sygn. akt Km 466/14, wszczętej z wniosku wierzyciela Banku (...) Spółki Akcyjnej w W.. Przedmiotem skargi jest postanowienie z dnia 14 lutego 2019 r. o ustaleniu i obciążeniu dłużników kosztami postępowania egzekucyjnego w łącznej kwocie 26.741,13 zł. W uzasadnieniu dłużnicy zarzucili, że w trakcie egzekucji postępowanie zostało zawieszona i wówczas brak było podstawy do zapłaty kosztów, którymi dłużnicy zostali ostatecznie obciążeni, mimo że zawali ugodę z wierzycielem. Wskazali na brak działania Komornika, które uzasadniałoby ustalenie kosztów w znacznej wysokości. Dłużnicy powołali się także na swoją trudną sytuację życiową, wynikającą z obciążających ich chorób.

W odpowiedzi na skargę Komornik wniósł o jej oddalenie. Wskazał, że prowadził postępowanie na podstawie wniosku wierzyciela i przedłożonego przez niego tytułu wykonawczego. Wskazał, że wierzyciel złożył wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego na skutek zawarcia ugody między stronami. Jako podstawę ustalenia opłaty Organ egzekucyjny powołał art. 29 ust. 1 zdania 2 i 3 z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (Dz.U. z 2018 r., poz. 770). Wskazał, że na dzień wydania postanowienia o kosztach wysokość świadczenia pozostałego do wyegzekwowania wynosiła 261.219,58 zł, w tym, 188.625,94 zł z tytułu należności głównej, 72.490,64 zł z tytułu odsetek i 103 zł z tytułu kosztów procesu. Opłata została ustalona w wysokości 10% świadczenia, tj. na kwotę 26.121,96 zł. Pozostałe kwoty składające na łączne koszty postępowania wynikają z wydatków poniesionych w toku egzekucji.

Sąd zważył, co następuje.

Do rozpoznania zarzutów skargi wierzyciela niezbędne jest ustalenie podstawy zastosowania przez Komornika w toku postępowania egzekucyjnego art. 29 ust. 1 ustawy o kosztach komorniczych, która to ustawa weszła w życie w toku postępowania egzekucyjnego.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 tej ustawy, do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia jej w życie stosuje się przepisy dotychczasowe. Ustęp 2 przywołanego artykułu stwierdza, że do postępowań, o których mowa w ust. 1, przepisy art. 29 i art. 30 stosuje się od dnia wejścia w życie ustawy.

Wykładnia literalna powołanych przepisów wskazuje, że co do zasady postępowania egzekucyjne wszczęte przed dniem 1 stycznia 2019 r. winny toczyć się według przepisów dotychczasowych, tj. w oparciu o ustawę z 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji. Ustęp 2 art. 52 ustawy nakazuje jednak stosowanie wprost jej przepisów do procesie orzekania o kosztach postępowania egzekucyjnego umorzonego na wniosek wierzyciela lub w sytuacji oczywiście niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego lub wskazania we wniosku o wszczęcie egzekucji osoby niebędącej dłużnikiem, gdy orzeczenie zostaje wydane po 1 stycznia 2019 r.

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy o kosztach egzekucyjnych Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Tczewie J. S. w sprawie sygn. akt Km 466/14 orzekł o kosztach postępowania egzekucyjnego, które zostało zakończone postanowieniem o jego umorzeniu na wniosek wierzyciela. Przepis stwierdza, że w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela albo na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego, wierzyciela obciąża opłata stosunkowa w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania. Jeżeli jednak wierzyciel wykaże, że przyczyna umorzenia postępowania egzekucyjnego wiąże się ze spełnieniem świadczenia przez dłużnika w terminie miesiąca od dnia doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji albo z zawarciem w tym terminie porozumienia między wierzycielem a dłużnikiem dotyczącego sposobu lub terminu spełnienia świadczenia, opłata ta obciąża dłużnika. Jeżeli spełnienie świadczenia lub zawarcie porozumienia z wierzycielem nastąpiło po upływie miesiąca od dnia doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, obciąża go opłata w wysokości 10% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania.

Mając na względzie, że zawarcie porozumienia z wierzycielem nastąpiło po upływie miesiąca od dnia doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, obciąża ich opłata w kwocie 26.121,96 zł, tj. w wysokości 10% od kwoty 261.219,58 zł, tj. wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania.

Z tego powodu Sąd uznał, że Organ egzekucyjny zasadnie ustalił wysokość opłaty. Dłużnicy nie podważyli zasadności obciążenia ich kosztami związanymi z wydatkami w toku egzekucji.

Z tych względów Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

Mimo, że pismo procesowe złożone w dniu 22 lutego 2019 r. dłużnicy nazwali "skargą na czynności komornika", to podnieśli w nim także zarzuty co do zbyt wysokiej opłaty, wskazując na jej nieadekwatność do zakresu czynności Komornika, jak również sytuację związaną z ich stanem zdrowia.

Z uwagi na treść art. 52 ust. 1 ustawy o kosztach komorniczych, rozważeniu podlega kwestia, którzy przepis winien znaleźć w sprawie zastosowanie, tj. art. 49 ust. 7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U. z 2018 r., poz. 1309 z późn. zm.), czy też art. 48 ust. 1 ustawy o kosztach egzekucyjnych dotyczących obniżenia opłaty.

W procesie wykładni przepisów należy zwrócić uwagę na istotną okoliczność, jaką jest uchylenie z dniem 1 stycznia 2019 r. aktu normatywnego, który w zastępstwie art. 29 ust. 1 ustawy o kosztach komorniczych musiałby w rozpoznawanej sprawie znaleźć zastosowanie, tj. ustawy o komornikach sądowych i egzekucji z 1997 r. Mianowicie, w art. 305 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych ustawodawca zawarł normę derogującą z dniem 1 stycznia 2019 r. ustawę z 1997 r., stwierdzając, że „traci moc ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U. z 2017 r. poz. 1277, 1343, 1452 i 1910 oraz z 2018 r. poz. 398)”.

§ 52 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz.U. z 2016 r., poz. 283) stwierdza, że przepis określający termin utraty mocy obowiązującej ustawy albo jej poszczególnych przepisów zamieszcza się tylko w przypadku, gdy ustawa albo jej poszczególne przepisy mają obowiązywać w ograniczonym czasie. § 41 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że ustawę regulującą dotychczas daną

d dziedzinę spraw uchyla się w całości, bez pozostawiania w mocy poszczególnych jej jednostek systematyzacyjnych, zwłaszcza pojedynczych przepisów. Ustęp 2 powołanego ostatnio paragrafu stwierdza, że jeżeli w wyniku uchylenia jednostek systematyzacyjnych ustawy lub jej przepisów wyjątkowo zachowuje się moc obowiązującą tylko niektórych przepisów ustawy, w ustawie zamieszcza się przepis zmieniający, w którym wyczerpująco wymienia się uchylane jednostki systematyzacyjne ustawy lub jej przepisy, wyrażając to zwrotem: "W ustawie ... (tytuł ustawy) uchyla się ...".

Założenie racjonalności nakazuje przyjęcie, w myśl przywołanych przepisów rozporządzenia, że skoro w ustawie z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych ustawodawca odwoływał się jeszcze do przepisów ustawy z 1997 r., to w późniejszej ustawie – z 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych jego wolą było już uchylene z dniem 1 stycznia 2019 r. ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. W związku z tym należy przyjąć, że zamiarem ustawodawcy było doprowadzenie do takiego stanu, aby prowadzenie od dnia 1 stycznia 2019 r. postępowań wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy o kosztach komorniczych odbywało się w oparciu o przepisy nowej ustawy.

Takie założenie prawodawcy można wywieść także po lekturze wprowadzanej równolegle ustawy o komornikach sądowych, w której w art. 298 ust. 1 wskazano, że do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 261 (Kodeks postępowania cywilnego – przyp.), w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Przyjęcie założenia, że po 1 stycznia 2019 r. możliwe jest stosowanie - także przez tut. Sąd w niniejszej sprawie - przepisów ustawy z 1997 r. stałoby w sprzeczności z treścią art. 305 ustawy o komornikach sądowych. Na tle brzmienia np. art. 261 tej ustawy, w którym zapisano, że "W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 155, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: (...)", a także brzmienia jej art. 305, należy wnosić, że w sytuacji, gdy wolą ustawodawcy jest wprowadzenie od pewnej daty nowej treści przepisu, to przepis w poprzednim brzmieniu nie jest uchylany, lecz od tej daty nadaje mu się nowe brzmienie. Pozwala to na zastosowanie także po dacie wejścia w życie przepisów nowelizujących przepisu obowiązującego w brzmieniu sprzed nowelizacji. Na tle przepisów rozporządzenia w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" należy przyjąć, że gdyby ustawodawca chciał stosować do postępowań wszczętych przed 1 stycznia 2019 r. także po tej dacie część przepisów ustawy z 1997 r. o kosztach postępowania egzekucyjnego, to winien wyraźnie wskazać, że ustawa ta traci moc w zakresie regulującym zagadnienia ustrojowe dotyczące komorników, a do czasu zakończenia postępowań opartych na przepisach o kosztach egzekucyjnych, winny obowiązywać przepisy w dotychczasowym brzmieniu.

Przyjęta przez Sąd wykładnia prowadzi do wniosku, że art. 52 ust. 1 ustawy o kosztach komorniczych jest normą pustą, nie jest bowiem możliwe jej zastosowanie, tzn. odnalezienie normy prawnej, która obowiązywałaby przed dniem wejścia w życie tej ustawy, a po tym czasie mogłaby znaleźć zastosowanie do postępowań wszczętych i niezakończonych przed tym dniem, w tym także w zakresie obniżenia opłaty. Nie jest zatem możliwe przyjęcie, że w sprawie może znaleźć zastosowanie art. 49 ust. 7 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, bowiem od dnia 1 stycznia 2019 r., bowiem przepis ten, tak jak cała ustawa, w której został zamieszczony, utracił moc.

Konsekwencją tego stwierdzenia musi być przyjęcie, że w niniejszym postępowaniu wnioski o obniżenie opłaty winny być rozpoznany na podstawie przepisów ustawy o kosztach komorniczych.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 tej ustawy dłużnik może złożyć wniosek o obniżenie opłaty egzekucyjnej za egzekucję świadczeń pieniężnych, jeżeli przemawiają za tym szczególne okoliczności odnoszące się do nakładu pracy komornika lub sytuacji majątkowej dłużnika oraz wysokości jego dochodów. W przypadku, o którym mowa w art. 29 albo art. 30, wniosek o obniżenie opłaty egzekucyjnej może złożyć wierzyciel.

Z powołanego ostatnio przepisu wynika, że jedną z przesłanek obniżenia opłaty egzekucyjnej jest sytuacja majątkowa dłużnika. Dłużnicy powołali się na niedomagania własnego stanu zdrowia, jednakże nie wykazali, aby z tym związana była niemożność poniesienia opłaty. W toku postępowania ustalono, że dłużnicy są zatrudnieni jako pracownicy, przy czym dłużniczka w biurze rachunkowym prowadzonym przez jej córkę, a które wcześniej sama prowadziła w ramach

działalności gospodarczej. Wynika z tego, że dłużnicy osiągają dochody, co dowodzi także zawarta przez nich ugoda z wierzycielem, w której zobowiązali się do zapłaty comiesięcznie kwoty 770 zł.

Obniżenie opłaty egzekucyjnej nie jest uzasadnione także nakładem pracy Komornika, który od pięciu lat prowadził egzekucję przeciwko dłużnikom, wykonał znaczną ilość czynności egzekucyjnych, w tym także czynności terenowe w miejscu zamieszkania i miejscu pracy dłużniczki, a także w zakresie egzekucji z nieruchomości.

Istotą egzekucji jest ściąganie długu na rzecz wierzyciela, przy czym odbywa się to przy wykorzystaniu aparatu władzy, z którego działaniem związane są koszty. Skuteczność egzekucji kształtuje się na poziomie około 20%, co wskazuje, że komornicy ze skutecznych egzekucji muszą pokryć koszty egzekucji bezskutecznych, w tym przede wszystkim związane z utrzymaniem kancelarii. Z tego względu obniżenie opłaty egzekucyjnej może mieć miejsce w sytuacji umorzenia postępowania na wniosek wierzyciela, gdy egzekucja jest krótkotrwała i zakres podjętych czynności egzekucyjnych jest niewielki. W rozpatrywanej sprawie z taką sytuacją nie mamy do czynienia.

Z tych względów Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

SSR Andrzej Lubowiecki

Sygn. akt I Co 307/19

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

T.,(...)

SSR Andrzej Lubowiecki